ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор ХДУ

_____ Сергій ОМЕЛЬЧУК

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників на базі кафедри історії, археології та методики викладання Херсонського державного університету

Херсон – 2020

Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників – викладачів історичних дисциплін на базі кафедри історії, археології та методики викладання

Розробник: доцент кафедри історії, археології та методики викладання, к.і.н., Кузовова Н.М.

Затверджена на засіданні кафедри історії, археології та методики викладання

Протокол № 8 від «10» лютого 2020 р.

Погоджено:

Керівниця відділу по роботі
З обдарованою молоддю Юлія ЮРІНА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1. Загальні положення

1.1. Ця програма розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Постанови КМУ від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 24.01.2013 № 48 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 26.03.2013 № 488/23020), Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників Херсонського державного університету та про приймання на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників з інших закладів освіти, затвердженого наказом ректора ХДУ (від 03 жовтня 2019 р. № 771-Д), та передбачає набуття нових та вдосконалення раніше набутих компетентностей на основі здобутої вищої освіти у межах професійної діяльності науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Цільова аудиторія

Науково-педагогічні працівники – викладачі історичних дисциплін закладів вищої освіти різних типів і форм власності.

Мета програми

Метою програми підвищення кваліфікації є професійний розвиток науково-педагогічних працівників – викладачів історичних дисциплін у закладах вищої освіти відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти.

Профілі базових компетентностей науково-педагогічних працівників

Головна ідея підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти полягає в забезпеченні індивідуально-особистісного та

професійно-діяльнісного самовдосконалення слухачів на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуально-особистих інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадово-функціональних обов'язків.

Профілі базових компетентностей науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти містять основні індивідуально-особистісні та професійно-діяльнісні якості, необхідні для успішного виконання стратегічної мети та завдань реформування вищої освіти:

- **професійно-педагогічна компетентність** – обізнаність із новітніми науково обґрунтованими відомостями з педагогіки, психології, методик, інноватики для створення освітньо-розвивального середовища, що сприяє цілісному індивідуально-особистісному студентів ЗВО, здатність до продуктивної професійної діяльності на основі розвиненої педагогічної рефлексії відповідно до провідних ціннісно-світоглядних орієнтацій, вимог педагогічної етики та викликів вищої школи;
- **академічна** – вміння організовувати та проводити наукові дослідження, здатність до міжнародної кооперації, наукового PRy, дотримання методологічної та академічної доброчесності;
- **управлінська** – набуття взаємопов'язаних особистісних і ділових якостей, які дають змогу педагогу розв'язувати управлінські завдання і досягати високих освітніх результатів;
- **соціально-громадянська компетентність** – розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, лідерства, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів;

- **загальнокультурна компетентність** – здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших;
- **мовно-комунікативна компетентність** – володіння системними знаннями про норми і типи педагогічного спілкування в процесі організації колективної та індивідуальної діяльності, вміння вислуховувати, відстоювати власну позицію, використовуючи різні прийоми розміркувань та аргументації, розвиненість культури професійного спілкування, здатність досягати педагогічних результатів засобами продуктивної комунікативної взаємодії (відповідних знань, вербальних і невербальних умінь і навичок залежно від комунікативно-діяльнісних ситуацій);
- **психологічно-фасилітативна компетентність** – усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я студента, здатність сприяти творчому становленню студентів та їхній індивідуалізації;
- **підприємницька компетентність** – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави;
- **інформаційно-цифрова компетентність** – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства.

Вибіркові модулі пропонуються слухачам на вибір за очною, дистанційною і змішаною формами навчання в рамках основних модулів і тем обов'язкової складової освітньої програми.

Очікувані результати стажування охоплюють:

Знання і розуміння	- сучасних тенденцій розвитку освіти взагалі, вищої зокрема; - соціально-правових основ, законодавчих актів у сфері вищої освіти; - особливостей процесів викладання і навчання студентів; - основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання; - способів реалізації інтеграційного підходу в навчанні студентів; - концепції інклюзивної освіти.
Розвинені вміння	- організовувати педагогічну діяльність на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання тощо); - конструювати та реалізувати сучасні програми навчання студентів із використанням різноманітних методів, форм і технологій; - діагностувати освітній процес і складати індивідуальні освітні маршрути для становлення студента як особистості, громадянина, інноватора; - керувати дослідницькою діяльністю студента; - організовувати культуромовне освітньо-розвивальне середовище; - проектувати власну програму професійно-особистісного зростання.
Диспозиції (цінності, ставлення)	- студентоцентризм, цінність особистості; - готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток; - відданість ідеї щодо значущої участі в освітньому процесі усіх учасників; - просування демократичних цінностей (повага до багатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність); - рефлексія власної професійної практики.

1. Загальна характеристика програми підвищення кваліфікації

Зміст програми

Зміст програми підвищення кваліфікації, зокрема цілісний і системний добір модулів і тем, ураховує особливості професійної науково-педагогічного працівника ЗВО і визначається: вимогами суспільства знань щодо забезпечення закладів вищої освіти висококваліфікованими фахівцями; основними напрямами державної політики у галузі освіти; Національною рамкою кваліфікації, освітніми стандартами, вимогами до компетентностей науково-педагогічних працівників; запитами замовників освітніх послуг.

Зміст програми має практичну спрямованість, містить обов'язкову і вибіркову складові та охоплює: змістовну, практичну (практико зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Форми реалізації програми підвищення кваліфікації

Програма передбачає очно-дистанційну форму навчання.

Дистанційна форма навчання відбувається за рахунок визнання результатів неформальної (участі в семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, підтвердженими відповідними сертифікатами) та інформальної освіти.

Очна форма організовується Херсонським державним університетом шляхом у вигляді наукового стажування, а також проведення:

- тренінгових занять
- інтерактивних лекцій
- практичних занять (майстер-класів)
- дискусій (тематичних, подіумних)
- конференцій (з обміну досвідом, підсумкових, наукових, інтернет-конференцій тощо)
- самостійної роботи у вигляді моніторингу та оцінки результатів пропонованих освітніх змін.

Терміни навчання

Програма підвищення кваліфікації передбачає обов'язкову і вибіркову частини.

Обов'язкова частина складається з очного (30 год.) та дистанційного курсу (90 год.) модулів.

Вибіркова частина передбачає вільний вибір модулів в очному, очно-дистанційному або дистанційному форматах з урахуванням індивідуальних потреб педагогів загальною кількістю годин - 60 академічних годин.

Тобто, програма підвищення кваліфікації передбачає 180 академічних годин, 6 ECTS-кредити (див. табл.1), з яких 120 академічних годин (4 ECTS-кредити) – обов'язкова складова, і 60 академічних годин (2 ECTS-кредит) – вибіркова складова.

Нижче представлено розподіл днів/годин відповідно до обов'язкової і вибіркової складових програми підвищення кваліфікації.

Під час третьої сесії відбувається **презентація авторського творчого продукту** (проектів, технологічних портфоліо, навчально-методичних розробок, модельних програм та ін.). За успішного виконання програми учаснику видається сертифікат про підвищення кваліфікації Херсонського державного університету.

План-графік програми стажування

Період навчання	К-сть год.	Модулі/теми	Основні поняття
Обов'язкова складова			
Очне стажування	30	**Модуль.** Зміст вищої освіти у вимірі сьогодення	Реформа вищої освіти. Нові ролі і завдання науково-педагогічного працівника в контексті сучасних змін. Закон України «Про вищу освіту». Ознайомлення з нормативною базою у галузі вищої освіти. Основні підходи в освітньому процесі (компетентнісний, особистісно-зорієнтований, інтегрований, діяльнісний). Відвідування лекційних і семінарських занять з профільних предметів, котрі проводять викладачі кафедри (відповідно до розкладу занять)
		Модуль. Професійно-педагогічна компетентність викладача	Ознайомлення з нормативно-правовою базою університету, навчально-методичним забезпеченням кафедри, досвідом провідних викладачів кафедри з метою вдосконалення професійно-педагогічної компетентності викладача Відвідування лекційних і семінарських занять з профільних предметів, котрі проводять викладачі кафедри (відповідно до розкладу занять)

		Модуль. Освітні програми, гранти та стипендії Європейського союзу, США Канади, особливості вибору, організація роботи	Вивчення досвіду отримання грандів кафедрою. Ознайомлення з оформленням заявок на гранди. Комерціалізація та монетизація результатів наукових досягнень. Засади наукової мобільності науковців. Відвідування лекційних і семінарських занять з профільних предметів, котрі проводять викладачі кафедри (відповідно до розкладу занять)
		Модуль. Академічна компетентність викладача	Вивчення досвіду організації наукової роботи на кафедрі. Види наукових досліджень. Дотримання академічної доброчесності. Відвідування наукової бібліотеки ХДУ, ознайомлення з роботою системи UNICHEK
		Модуль. Організація та забезпечення реалізації індивідуальної освітньої траєкторії студента	Вивчення досвіду організації реалізації прав студента щодо забезпечення реалізації індивідуальної освітньої траєкторії студента. Дисципліни вільного вибору студента. Зарахування результатів неформальної та інформальної освіти. Дуальна освіта. Досвід організації студентської академічної мобільності
Дистанційний курс	90	**Модуль.** Удосконалення управлінської компетентності	Набуття взаємопов'язаних особистісних і ділових якостей, які дають змогу педагогу розв'язувати управлінські завдання і досягати високих освітніх результатів.

		Модуль. Удосконалення соціально-громадянської компетентності викладача	Розуміння сутності громадянського суспільства, володіння знаннями про права і свободи людини, усвідомлення глобальних (у тому числі екологічних) проблем людства і можливостей власної участі у їх розв'язанні, усвідомлення громадянського обов'язку та почуття власної гідності, вміння визначати проблемні питання у соціокультурній, професійній сферах життєдіяльності людини та віднаходити шляхи їх розв'язання, навички ефективної та конструктивної участі в цивілізаційному суспільному розвитку, здатність до ефективної командної роботи, лідерства, вміння попереджувати та розв'язувати конфлікти, досягаючи компромісів
		Модуль. Удосконалення загальнокультурної компетентності викладача	Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва, усвідомлення власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших
		Модуль. Удосконалення Психологічно-фасиліативної компетентності викладача	Усвідомлення ціннісної значущості фізичного, психічного і морального здоров'я студента, здатність сприяти творчому становленню студентів та їхній індивідуалізації;
		Модуль. Удосконалення інформаційно-	Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та

		цифрової компетентності викладача	оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства
		Модуль. Удосконалення підприємницької компетентності викладача	Вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави
Усього:	120 (60 очних, 90 дистанційних)		
Вибіркова складова			
Дистан-ційна (очно-заочна)	60		
Усього:	180		